Cena 30 kop. (3 fen.)

GAZETA LWOWSKA

DZIENNIK DLA DYSTRYKTU GALICYJSKIEGO

Nr. 37 | Sobota, 20 września 1941 r. | Rok I

Cztery armie sowieckie w potrzasku

Niemcy w Kijowie i Połtawie

Straty bolszewików przewyższają niemieckie 20-krotnie

Z Kwatery Głównej Naczelnego Wodza, 20. 9. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 19. września:

W ramach operacyj ogłoszonych w dniu dzisiejszym został także podjęty atak na stolicę Ukrainy, Kijów. Po dokonaniu śmiałego wyłomu przez silne umocnienia na zachodnim brzegu Dniepru wkroczyły nasze wojska do miasta. Na cytadeli powiewa od dziś przed południem niemiecka flaga wojenna.

Z Kwatery Głównej Naczelnego Wodza, 20. 9. — Naczelne Dowództwo Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 19 września:

Wojska niemieckie, które po sforsowaniu Dniepru kontynuowały natarcie w kierunku północnowschodnim, zajęły Połtawę.

Z KWATERY GŁÓWNEJ NACZELNEGO WODZA, 20. 9. Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu 19 września:

Jak podano w komunikacie nadzwyczajnym, koncentryczne ataki oddziałów armii niemieckiej pod dowództwem marsz. von Rundstedt oraz marsz. von Bock doprowadziły obecnie do nowej olbrzymiej bitwy okrążającej.

W bitwie pod Homlem, silne oddziały wysunęły się w kierunku dolnego i górnego biegu Desny i sforsowały rzekę w zaciętych walkach. Stąd kontynuowano ataki na południe, celem połączenia się z oddziałami wojsk, które po przejściu w najcięższych warunkach Dniepru z obu stron Kremieńczuga na szerokości 120 kilometrów, zostały rzucone do ataku na północ.

Od dnia 13 września połączenie tych armii na przestrzeni oddalonej o 200 km na wschód od Kijowa, jest faktem dokonanym. Tym samym zamknął się pierścień okrążający cztery armie sowieckie. Zniszczenie ich jest w toku.

W doskonałym przebiegu tej operacji brało wydatny udział lotnictwo pod dowództwem gen. Löhra i marszałka polnego Kesselringa. Samoloty bojowe atakowały skutecznie w nocy na 19 września Moskwę i miasto i port Odesy. Powstały liczne pożary.

Na wschodnich wybrzeżach Anglii samoloty bojowe bombardowały ważne obiekty wojskowe.

Podczas prób nalotów nieprzyjacielskich w ciągu wczorajszego popołudnia na Holandię i okupowane tereny nad Kanałem myśliwce, artyleria przeciwlotnicza i poszukiwacze min zestrzeliły 20 samolotów brytyjskich, między nimi 4 bombowce.

Nieprzyjaciel nie przelatywał nad terytorium Rzeszy ani za dnia, ani w nocy.

Dotychczasowe straty bolszewików w jeńcach przekroczyły cyfrę 1,8 milionów. Jak wiadomo z doświadczenia, liczba poległych odpowiada przynajmniej podanej cyfrze, jeśli jej nie przewyższa.

Propaganda nieprzyjacielska, nie mogąc zaprzeczyć sukcesom, stara się umniejszyć ich znaczenie twierdzeniem, że straty niemieckie w samych zabitych wynoszą 1,5 do 2 milionów żołnierzy. W istocie straty niemieckie wynoszą, jak wynika z dokładnych obliczeń w czasie od 22 czerwca do 31 sierpnia 1941 r. w armii (łącznie z oddziałami wojskowymi SS) 84.354 zabitych, 292.690 rannych, 18.921 zaginionych, w lotnictwie: 1.542 zabitych, 3.980 rannych i 1.878 zaginionych.

Lotnictwo niemieckie straciło w pochodzie na wschód do dnia 31 sierpnia zaledwie część swej produkcji miesięcznej, a mianowicie 725 samolotów.

HELSINKI, 20. 9. — Komunikują oficjalnie, że w walce powietrznej z 14 samolotami nieprzyjacielskimi nad rzeką Swir, zestrzelono 7 samolotów. Na Przesmyku Karelskim, nad rzeką Siestaricki, zestrzelono jeszcze jedną maszynę sowiecką. Ponadto fińskie samoloty myśliwskie w kilku walkach powietrznych uszkodziły ogółem 10 maszyn. Lądowa obrona przeciwlotnicza zestrzeliła jeden samolot, ogółem więc — 9 maszyn w ciągu dnia.

Bolszewizm musi być wytępiony

Oświadczenie znanego uczonego szwedzkiego

SZTOKHOLM, 20. 9. — Znany uczony szwedzki, badacz Azji środkowej i autor wielu dzieł naukowych, dr. Sven Hedin, ogłosił następującą opinię o bolszewiźmie:

„Na temat mojego stosunku do bolszewizmu nie pozostawiałem nigdy żadnej wątpliwości. Zawsze twierdziłem, że musi on być zniszczony. Wszystkie narody kulturalne i narody wierzące w Boga, powinny uważać za swoje zadanie życiowe wytępienie światopoglądu, który stawia sobie za cel rozpowszechnienie zasad komunistycznych przy pomocy najokropniejszych okrucieństw i krwawej rewolucji światowej, który zamierza wymordować przedstawicieli inteligencji, nauki, kultury i religii jak to uczynił w Rosji od rewolucji w październiku r. 1917 aż do dnia dzisiejszego.

„Obowiązkiem wszystkich narodów świata jest uwolnienie się raz na zawsze od tej groźby. Światu kultury zachodniej nie potrzebni są prorocy tego pokroju, co Lenin, Trocki, Kamieniew, Zinowiew, Stalin, oraz ich zwolennicy. Należy ubolewać nad tragicznym faktem, że niektóre wielkie narody zdają się tego nie rozumieć, a w gigantycznej walce pomiędzy barbarzyństwem a kulturą, pomiędzy bolszewizmem a chrześcijanizmem, pomiędzy morderzcami a ludźmi kulturalnymi, stają po stronie barbarzyńców. W ciągu moich licznych podróży miałem możność zaznajomienia się z Rosją i bolszewizmem we wszystkich jego fazach — wiem zatem dokładnie o czym mówię.

„Zwłaszcza robotnicy i chłopi na całym świecie, jeśli nie są sprowadzeni na manowce komunizmu, powinni się obecnie zjednoczyć we wspólny front, aby walczyć z tym nieszczęściem i zlikwidować je po wszystkie czasy. Mówiłem już dawniej i powtarzam nieustannie, że bolszewizm jest nieszczęściem dla całego świata i musi być wytępiony".

PARYŻ, 20. 9. — Drugi kontyngent francuskiej dywizji ochotniczej do walki z bolszewizmem, wyruszył z Wersalu na przeszkolenie przed odjazdem na front wschodni. Jak donosi komitet centralny, tworzy się obecnie trzeci kontyngent, do którego sformowany już został odpowiedni korpus oficerski.

Wojna w Afryce

RZYM, 20. 9. — Włoski komunikat wojenny z piątku brzmi następująco:

Na froncie lądowym w Afryce Północnej nic ważnego nie zaszło.

Ponowne ataki samolotów angielskich na Bengazi i Trypolis. Nasze statki handlowe, odbywające rejs morski, zestrzeliły oprócz jednego samolotu, o którym doniósł wczorajszy komunikat wojenny, jeszcze dwa dalsze samoloty.

W Afryce wschodniej nieprzyjaciel pod ochroną gęstej mgły, usiłował zaatakować przednie placówki na odcinku Uolchefit. Dzięki natychmiastowej kontrakcji naszych wojsk oraz skutecznej interwencji naszej artylerii, nieprzyjaciel został pokonany i zmuszony do ucieczki, pozostawiając na polu bitwy wielu zabitych.

RZYM, 20. 9. — Według informacji prasy włoskiej, włoscy saperzy budują na terenie Afryki Północnej podziemne fortyfikacje oraz schrony dla wojska. Budowę tych fortyfikacji prowadzi się w pustyni na przestrzeni kilkudziesięciu kilometrów. Schrony zaopatrzone są we wszystkie niezbędne urządzenia wojskowe. Wielkie zbiorniki wody do picia zaopatrzone są w zabezpieczenia od pocisków bombowych. Dla rannych przewidziano odpowiednie pomieszczenia, a drukowany w podziemnych fortyfikacjach dziennik dostarcza żołnierzom aktualnej lektury.

Prasa żąda prawdy

SZTOKHOLM, 20. 9. — Dzienniki szwedzkie żądają energicznego dochodzenia w sprawie katastrofalnej eksplozji, która spowodowała zatonięcie 3 kontrtorpedowców szwedzkich. Władze wojskowe w dalszym ciągu prowadzą śledztwo. Oficerom marynarki przydzielono do pomocy urzędników policji kryminalnej.

Przyjaciółka Churchilla popełniła samobójstwo

SZTOKHOLM, 20. 9. — Jak donosi „Daily Mail", przyjaciółka Churchilla p. Ellen Stuteley, (pełniąca funkcje burmistrza Chingfordu w hrabstwie Essex) popełniła samobójstwo. Jak stwierdzono, denatka otruła się gazem świetlnym. P. Ellen Stuteley, licząca 58 lat, pozostawiła list, z którego wynika, iż nie czuła się na siłach podołać zadaniom, jakie nakładały na nią specyficzne warunki wojenne.

500 mil ucieczki

NOWY JORK, 20. 9. — Angielski statek pasażerski „Modssa" zawinął do portu nowojorskiego w celu dokonania reperacji. Parowiec ten, uchodząc przed niemieckimi łodziami podwodnymi, odbył 500 mil drogi.

Na morzach, na jeziorach i zatoce

dziesiątkuje lotnictwo sowiecką żeglugę

BERLIN, 20. 9. — Ataki niemieckiego lotnictwa na okręty i statki na wodach Morza Czarnego i Azowskiego oraz w Zatoce Fińskiej a wreszcie na wodach jeziora Ładoga — stały w dniach 16 i 17 września b. r. pod znakiem poważnych sukcesów. Samoloty bojowe i nurkowe spowodowały zatopienie dwóch sowieckich statków transportowych oraz uszkodzenie 11 statków handlowych i transportowych, łącznej pojemności 28.000 ton. Zniszczeniu wzgl. uszkodzeniu uległo także 20 mniejszych jednostek żeglugi przybrzeżnej.

GENEWA, 20. 9. — Admiralicja brytyjska podała do wiadomości, że angielska łódź podwodna „32" zaginęła — i należy ją uważać za straconą.

O zjednoczenie narodów Dalekiego Wschodu

W 10-lecie powstania państwa mandżurskiego

TOKIO, 20. 9. — Cesarstwa Japonia i Mandżuko obchodziły 10-tą rocznicę powstania państwa mandżurskiego. Dzień ten — jak podkreślono w oficjalnych oświadczeniach i w prasie — zapoczątkował „akcję tworzenia nowego ładu światowego". Wielkie uroczystości w Tokio i Hsingking, oraz we wszystkich większych miastach obu krajów, są — jak podkreśla prasa — wyrazem zdecydowanej woli „wspólnego wprowadzania w życie idei zjednoczenia narodów Dalekiego Wschodu".

Wszystkie dzienniki podkreślają, że dążenia angielsko-amerykańskie do hegemonji nad światem, stały się pośrednio motywem tej akcji. Dziś każdy Japończyk zdaje sobie sprawę, że tego rodzaju tendencje Londynu i Waszyngtonu musiały wywołać reakcję. Wspólny cel nie tylko skłonił państwa Dalekiego Wschodu do stworzenia bloku, lecz również doprowadził do współpracy z krajami Europy, prowadzącymi walkę o nowy porządek.

MADRYT, 20. 9. — W gmachu hiszpańskiego ministerstwa spraw zagranicznych podpisano układ przyjaźni, handlowy i morski pomiędzy Hiszpanią a Mandżuko.

Sukces Japończyków w walce z komuną chińską

Zmiany osobowe w marynarce

PEKIN, 20. 9. — W czasie akcji przeciw komunistom chińskim, na zachód od Hopei, Japończycy w pierwszej połowie września wzięli do niewoli tysiące jeńców, nadto zaś zdobyli 36 lekkich armat, 75 granatników, 96 karabinów 8.918 mundurów, trzy magazyny amunicji i trzy prochu oraz zapasy żywności. Liczba zabitych nieprzyjaciół na tym obszarze wynosi łącznie 2.781 ludzi.

Dotychczasowy szef urzędu centralnego konstrukcji okrętów, wiceadmirał Sostake Toyoda, został mianowany admirałem, a zarazem komendantem portu wojennego Kure. Następcą jego jest wiceadm. Seichi Iwamura, podczas gdy wiceadmirała Masaharu Hibino mianowano członkiem Najwyższej Rady Wojennej.

Słowacy na froncie wschodnim

Cenne usługi lotnictwa i pionierów

BRATYSŁAWA, 20. 9. — Słowacki komunikat wojenny podaje, że wszystkie jednostki bojowe armii słowackiej biorą udział w walkach na froncie wschodnim. Na szczególne wyróżnienie zasługuje akcja pionierów, którzy umożliwili przejście przez Dniepr oraz działalność lotników i artylerii, osłaniających przejście. Artyleria słowacka zniszczyła m. in. uzbrojony monitor sowiecki.

Lotnicy słowaccy kontynuowali swą działalność ochronną i wywiadowczą. Zatrzymują oni sowieckie siły powietrzne, nie dopuszczając ich do interwencji. Samoloty wywiadowcze zdobyły informacje cenne dla wspólnej akcji niemiecko-słowackiej.

W czasie działań obecnych w rejonie Dniepru, pionierzy słowaccy oddają wielkie usługi. Wyróżniają się oni wiedzą techniczną, odwagą i sumiennym wykonywaniem rozkazów.

U bram Leningradu

Dwie linie obronne przerwane w zażartych walkach

(Napisał sprawozdawca wojenny)

Jeszcze nie przebrzmiała buńczuczna odezwa Woroszyłowa, wzywająca do obrony Leningradu — a już niemieckie dywizje pancerne i dywizje piechoty, w brawurowych atakach przełamały zewnętrzny pas fortyfikacji, otaczających stolicę północy. W zaciętej, zapamiętałej walce, oddziały szturmowe piechoty niemieckiej przełamały zapory pancerne, zwarły się z nieprzyjacielem, ukrytym w bunkrach i zamaskowanych rowach, zajmując pozycję po pozycji. W ogniu arylerii sowieckiej, wśród gradu kul karabinów maszynowych i dział szybkostrzelnych, atakujące wojska niemieckie przekroczyły pola minowe i zasieki druciane, niszcząc czołgi nieprzyjacielskie, wkopane aż po wieżę w ziemię i wycinając w pień załogi fortów, broniące się z rozpaczliwą odwagą. Niemal 5 godzin trwała walka, w której brały udział wszystkie rodzaje broni, aż wreszcie wyłom został zrobiony. Jeszcze tegoż dnia klin niemiecki, który wbił się w obręb pierścienia fortyfikacji, posunął się dalej na teren nieprzyjacielski.

Zaskoczonemu i zdemoralizowanemu przeciwnikowi nie dano ani chwili wytchnienia. Już od wczesnego rana następnego dnia, eskadry samolotów nurkowych i bojowych wyruszyły do ataku. Nie zważając na nieprzyjacielską artylerię przeciwlotniczą i eskadry myśliwców, samoloty te zrzuciły ładunki bomb na drugi pierścień fortyfikacji. Artyleria przerzuciła swój ogień na zgóry upatrzone pozycje i niszczyła je nieustannym, druzgocącym ogniem. Szturmujące bataliony niemieckie zdobywały teren wśród nieustannych walk. Wieczorem drugiego dnia przełamano również wewnętrzny pas fortyfikacji.

W jasnych promieniach słońca, stoimy następnego rana na najwyższym punkcie pewnego wzgórza. Na prawo toczy się jeszcze walka. Nasze czołgi pną się po nagim zboczu, artyleria bije w nieprzyjaciela, ukrytego w rowach na lewej połowie grzbietu górskiego. Tam, gdzie ciągną się teraz rowy bolszewickie, stał niegdyś cesarz Wszechrosji w otoczeniu swej generalicji i przyglądał się manewrom wiosennym swoich wojsk. Jakże zmieniły się czasy od owej chwili!

Na lewo rozciąga się wielka nizina. Wzrok nie znajduje oparcia i sięga daleko. A tam leży przecież Leningrad — potężny olbrzym północy! Wielki bloki mieszkaniowe świecą w słońcu, kominy fabryk nad brzegiem Newy dymią, a ponad tym wszystkim widoczna jest olbrzymia kopuła katedry św. Izaaka. Jeszcze dalej na północny wschód błyszczy morze. Na nim maleńki, dymiący punkt. To jakiś okręt wojenny. A tam? — To wyspa Kotlin z twierdzą Kronsztadtem. Czy też setki tysięcy ludzi, zamieszkałych w tym morzu domów, zdają sobie sprawę, jak blisko znajdują się nasze wojska? że dzieli nas od nich zaledwie 29 kilometrów?

Ataki toczą się bez przerwy, z większą jeszcze niż dotychczas energią. Poza chmurkami dymów zaciemniających horyzont, widnieją już wieże Leningradu i stalowy błękit Zatoki Fińskiej.

Komisarz Berja-Czystow w niewoli

Niedoszły budowniczy nowej linii fortyfikacyjnej

BERLIN, 20. 9. — W odległości 8-u kilometrów od Briańska wzięty został do niewoli przez niemieckie oddziały wywiadowcze mąż zaufania Stalina, major Czystow.

Paweł Czystow został w dniu 28 sierpnia, jako komisarz ludowy Berja, mianowany szefem urzędu dla budowy linii obronnych na froncie południowo - zachodnim. Major Czystow ma lat 35 i zaliczany jest do szczupłego grona zaufanych ludzi Stalina. Zadaniem jego miało być wybudowanie nowej linii obronnej na przestrzeni od Briańska wzdłuż Desny, aż do ujścia Dniepru. Budowa linii fortyfikacyjnych miała być rozpoczęta w dniu 1 września, a ukończona w dniu 1-go października. Prócz przedpoborowych miano mu oddać do rozporządzenia 150 tysięcy wyspecjalizowanych robotników z Okręgu Donieckiego, oraz 1000 inżynierów. W dniu 1 września zgłosił się major Czystow u naczelnego dowódcy sztabu tamtejszego odcinka frontu, gen. Pawłowa w Briańsku, od którego otrzymał plany linii przeznaczonej pod budowę, a w dniu 8 września został wysłany w podróż inspekcyjną po okręgu przewidzianym na teren budowy linii obronnych. Zapewniono go, że tereny te wolne są od oddziałów niemieckich. W rzeczywistości niemieckie oddziały pancerne przedarły się tam już dawno. Skonfundowany jeniec zeznał, że w odległości zaledwie 8-u kilometrów od Briańska, gdzie został wzięty do niewoli, napotkał czołg sowiecki, którego załoga zapewniła go również, że w tej okolicy Niemców jeszcze nie ma.

Kłopoty Anglii w Syrii

Nominacja proangielskiego prezydenta republiki

ANKARA, 20. 9. Generał francuski Catroux, jeden z najbliższych współpracowników gen. de Gaulle'a, mianował szeika Tajeddin el Hassani, prezydentem republiki syryjskiej na miejsce dotychczasowego prezydenta Ahachima Bey Atasi, który zgłosił swoją rezygnację. Szeik Tajeddin el Hassani miał uprzednio powierzoną funkcję utworzenia gabinetu.

Blok nacjonalistów ogłosił protest przeciw tej nominacji, lecz zwolennicy de Gaulle'a i brytyjskie koła militarne postarały się o to, aby sprzeciw zgnieść w zarodku. Nominacja szeika nastąpiła bezpośrednio po rozbiciu się pertraktacji pomiędzy blokiem nacjonalistów a generałem Catroux. Blok nacjonalistów na nominację Tajeddina zareagował oświadczeniem, że stosunki pomiędzy ich blokiem a zwolennikami generała de Gaulle'a oraz brytyjskimi władzami wojskowymi uważać należy za definitywnie zerwane. Gen. Catroux — jak oświadcza Blok Nacjonalistów — szuka grona ludzi w Syrii, którzyby przez przystąpienie do Gaulle'owskiej koalicji zalegalizowali pozycję zwolenników de Gaulle'a na terenie Syrii. Wobec tego, że blok nacjonalny nie zgodził się na tę propozycję, zaangażowano szeika Tajeddina el Hassani dla zalegalizowania angielskiej koncepcji. Przewodniczący parlamentu libańskiego, prezydent Nacoche, ustąpił również. Nacoche motywuje swoje ustąpienie tym, że Anglicy zarekwirowali całkowite zapasy zboża, a ilość środków żywnościowych, przydzielanych ludności przez władze angielskie i władze de Gaulle'a jest niewystarczająca.

Finlandia ufna w przyszłość

HELSINKI, 20. 9. Dziennik fiński „Uusi Suomi" pisze w artykule wstępnym: Okres obecny układa się dla narodu fińskiego pod znakiem jak najlepszych nadziei na przyszłość. Wobec tego, łatwiejsze są również do zniesienia wysiłki, jakie dyktuje wojna obecna. Naród fiński — pisze dziennik — będzie walczył aż do ostatecznego zwycięstwa, gdyż smutne doświadczenia niedawnej przeszłości ułatwią mu przetrwanie tej wojny.

Odznaczenie gen. von Falkenhorst

HELSINKI, 20. 9. — Prezydent Finlandii nadał naczelnemu dowódcy wojsk niemieckich w Finlandii, gen. Mikołajowi von Falkenhorst najwyższy order fiński — Wielki Krzyż Finlandzkiej Białej Róży z mieczami. Dekoracji dokonał gen. Oesterman, wręczając równocześnie pismo odręczne prezydenta.

Komunizujący urzędnicy tracą posady

SOFIA, 20. 9. — Przyjęta niedawno przez parlament bułgarski ustawa o uzupełnieniu prawa o ochronie państwa przewiduje m. in., że osoby należące do nielegalnych organizacji i ugrupowań, zwolennicy komunizmu, oraz osoby propagujące idee komunistyczne, anarchistyczne wzgl. jakiekolwiek inne, o nastawieniu wrogim dla państwa, nie mogą zajmować stanowisk państwowych, komunalnych, czy też publicznych. W związku z tym ministerstwa bułgarskie wydały okólnik, zarządzający zwolnienie wszystkich urzędników o tego rodzaju przekonaniach politycznych. Jednocześnie polecono podjęcie odpowiednich kroków, celem zapobieżenia manifestacjom, stojącym w sprzeczności z ustawą o ochronie państwa.

Z dnia

Rejestracja rzemieślników

(z) Izba Rzemieślnicza mieszcząca się przy ul. Boularda 5, rejestruje w dalszym ciągu rzemieślników-majstrów. Przy rejestracji należy przedstawić dokumenty stwierdzające wykształcenie fachowe, czas praktyki i t. p. oraz zaświadczenie stwierdzające pochodzenie aryjskie.

Dotychczas zostało zarejestrowanych 200 rzemieślników.

Lwów podzielony na 4 dzielnice mieszkaniowe

(m) Jak się dowiadujemy, Lwów został podzielony na cztery okręgi (dzielnice) mieszkaniowe, a mianowicie: niemiecki, polski, ukraiński i żydowski.

W najbliższym czasie zostaną wydane specjalne zarządzenia ustalające termin i sposób realizacji oraz szczegółowe granice poszczególnych dzielnic.

Idące w tym kierunku prace, podjęte przez władze, uwzględniają przede wszystkim warunki lokalne, t. zn. sytuację materialną mieszkańców, stan i użytkowość danej dzielnicy, jak również jej historię i zagadnienia narodowościowe.

Jak wynika z dotychczasowych prac i z zapewnień odpowiednich czynników, realizacja tych zarządzeń nie wpłynie hamująco na tok normalnego życia, ani nie stworzy mieszkańcom specjalnych trudności.

Jakimi tramwajami mogą jeździć żydzi

Tramwaje miejskie oznaczone ostatnio napisem „Nur für Arier" są przeznaczone wyłącznie dla ludności aryjskiej; wozy z napisem „Für Juden zugelassen" są również przeznaczone dla aryjczyków, przejazd nimi jest jednak dozwolony również dla ludności żydowskiej.

Żydzi usiłujący korzystać z przejazdu w tramwajach dla ludności aryjskiej podlegają grzywnie w wysokości 3-ch marek.

Utworzenie urzędu dla handlu starzyzną

Rozporządzeniem Gub. Gen. został utworzony urząd gospodarowania starzyzną i materiałami odpadkowymi z siedzibą w Krakowie, którego zadaniem jest regulowanie i kontrola nad spisywaniem i obróbką starzyzny i materiałów odpadkowych. Urząd ten uprawniony jest do żądania informacji o stosunkach gospodarczych, szczególnie o cenach i zapasach starzyzny i materiałów odpadkowych. Ponadto osoby upoważnione przez urząd gospodarowania mogą przeglądać korespondencję i księgi handlowe odnośnych przedsiębiorstw.

Nieprzestrzeganie poleceń urzędu gospodarowania starzyzną i materiałami odpadkowymi karane będzie grzywną do 20.000 zł.

Znalezione dokumenty

W posiadaniu Redakcji znajdują się dokumenty osobiste na nazwisko Banach Antoni. Właściciel zechce się zgłosić w sekretariacie „Gazety Lwowskiej" (ul. Sokoła 4, II. p.) między godz. 10—11.

Odpowiedzi Czytelnikom

WP. Edward Korzecki. — Nowelka niezła, lecz ze względu na rozmiary nadawałaby się raczej do jakiegoś tygodnika.

WP. Kajot. — Notatki nie zamieścimy, bo anonimowa. Adres autora korespondencji musi być Redakcji znany, w przeciwnym razie listy i notatki idą — do kosza.

Parandowska St. — Starania Pani o zezwolenie na przejazd koleją byłyby na razie bezcelowe. Może Pani jednak korzystać z innych środków komunikacji bez zezwolenia.

Mowa Gubernatora Galicji
na pierwszej konferencji gospodarczej we Lwowie

(m) W czwartek, 18 bm. w sali d. Miejsk. Teatru Rozmaitości odbyła się konferencja gospodarcza z udziałem przedstawicieli politycznego i gospodarczego życia Lwowa: Gubernatora Okręgu Galicji, dra Lascha, Szefa Urzędu Gub. Okr. dr. Losackera oraz przedstawicieli Urzędu Gubernatora.

Konferencję, na której byli obecni również komisaryczni kierownicy i zarządcy poszczególnych przedsiębiorstw oraz ich współpracownicy, otworzył kierownik Urzędu Powierniczego dr. Seifert.

Następnie zostały wygłoszone przez kier. Wydz. Gosp. dra Gurskiego, kier. Wydz. Zaopatrzenia dra Gareisa i kier. Urzędu Powierniczego dra Seiferta trzy referaty, poruszające najważniejsze zagadnienia i problemy gospodarcze Okręgu Galicyjskiego.

Co powiedział Gubernator

Następnie dłuższą mowę, wielokrotnie przerywaną oklaskami, wygłosił Gubernator dr. Lasch, naświetlając wzajemne stosunki Niemiec i pozostałych państw kontynentu europejskiego na tle układu sił ekonomicznych i politycznych na przestrzeni od Traktatu Wersalskiego do chwili wybuchu obecnej wojny. Przeżywamy — powiedział mówca — nową zawieruchę wojenną, z której powstanie Europa nowa, zbudowana na odmiennych, niż dotychczas, zasadach, takich mianowicie, które zagwarantują jej trwały pokój i spokojne, szczęśliwe i wolne warunki bytu".

W dalszym ciągu swej mowy dr. Lasch krótko scharakteryzował istotę bolszewizmu na tle tego zniszczenia wszystkich pierwiastków etycznych i materialnych życia ludzkiego, jakiego zaczęli bolszewicy dokonywać w ciągu swej dwuletniej okupacji Galicji, a jakiego dokonali u siebie już niemal w zupełności.

Zwróciwszy się do zebranych, jako przedstawicieli ogółu ludności Galicji, Gubernator oświadczył: „Zwracam się do was z gorącym apelem, abyście nie szczędzili swych sił w współpracy z Rządem Rzeszy, który przedsięwziął realizację zadań tak ogromnych, jak uwolnienie świata od bolszewizmu i budowa nowego porządku w Europie"... — „Uważam was, tu zebranych, za współpracowników Rządu Rzeszy, a zwracam wam jednocześnie uwagę, że wraz z przyjęciem tego zaszczytnego tytułu przyjmujecie na siebie wszystkie związane z tym obowiązki, których rzetelnego spełniania będę od was bezwzględnie wymagał. Dla dobra sprawy, o którą walczymy i dla której zwyciężyć musimy!"

Dalszy ciąg mowy miał charakter proklamacji programowej gospodarki w Okręgu Galicji.

Nawiązując do proklamacji Gubernatora Generalnego, dra Franka, z dnia 1 sierpnia 1941 r., dr. Lasch oświadczył, że „Galicja z systemu gospodarki państwowej przejdzie na system gospodarki indywidualnej. Ze względu jednak na toczące się jeszcze działania wojenne i na ogólne położenie ekonomiczne nie można tego realizować metodą gwałtownego przewrócenia istniejącego już bądź co bądź porządku, lecz wybrano drogę ewolucyjną, nie mniej jednak w praktyce radykalną, sukcesywnego powrotu do norm i zasad ekonomii europejskiej. W związku z tym każde reaktywowane czy nowopowstające przedsiębiorstwo prywatne, każda zdrowa inicjatywa w tym kierunku, mogą liczyć na jaknajdalej idące poparcie moralne i finansowe czynników kompetentnych. Jednakże wobec ogólnego zubożenia i depresji ekonomicznej, jak również wobec trudności, wśród których nadchodząca zima odgrywa niepoślednią rolę, wielka gospodarka i wielki handel muszą z konieczności pozostać zorganizowane w trusty".

Przechodząc następnie do zagadnień walutowych, transakcji i operacji ekonomicznych, oraz innych pokrewnych problemów gospodarczych, Gubernator scharakteryzował pokrótce polityczno - ekonomiczną rolę Gubernatorstwa Generalnego. Przede wszystkim wszystkie rozporządzenia i zmiany — podkreśla z naciskiem Gubernator dr. Lasch — ludność winna przyjmować ze zrozumieniem. — „Weźmy na przykład sprawę wprowadzenia waluty złotowej, która wywołała pewną ilość niezrozumiałych dla mnie i bardzo o ich autorach źle świadczących, „protestów" i głosów krytycznych; w związku z tym oświadczam, że

złoty jest walutą pomocniczą marki

gwarantowaną przez Bank Rzeszy. Proszę pamiętać, że w tej i jej podobnych sprawach żadnej krytyki nie zniosę!!

„Przecież zarządzeń takich nie wprowadza się po to, aby temu krajowi szkodzić, lecz po to, ażeby mu pomóc!"

Kwestię żydowską

omówił p. Gubernator krótko, bo stanowisko wobec niej jest proste: „żydzi muszą z życia politycznego i gospodarczego Galicji zniknąć bezapelacyjnie.

Rozpatrując sprawę układu sił i sympatii polityczno - społecznych wśród ludności Galicji, dr. Lasch oświadczył: „Jakiekolwiek przejawy antagonizmu ukraińsko - polskiego, czy odwrotnie, są absolutnie niedopuszczalne. Oba te narody powinny zająć stanowisko odpowiednie do nowej roli, jaką odgrywają obecnie, której cechą będzie zgodna współpraca nad budową nowego bytu.

Reasumując swoje tezy, dr. Lasch wysunął trzy hasła, jako najważniejsze w tej chwili: dyscyplina, praca, współdziałanie.

Plan odbudowy gospodarczej Galicji jest już opracowany! Da się on streścić w następujących punktach:

a) zorganizowana gospodarka;
b) równowaga cen i wynagrodzeń;
c) wyzyskanie możliwości produkcyjnej w stu procentach;
d) zasada równego i sprawiedliwego podziału tak surowców jak i fabrykatów.

Przemówienie swoje Gubernator dr. Lasch zakończył gorącym i mocnym wezwaniem do skoordynowanej, zdyscyplinowanej, twórczej pracy w myśl nowych zasad.

Wolna trybuna

Żydzi płacą każdą cenę
torując drogę drożyźnie

Za treść tej rubryki, w której ukazują się listy czytelników „Gazety Lwowskiej" redakcja nie ponosi odpowiedzialności. Anonimy do kosza.

Sanowna Redakcjo!

Do podjęcia akcji przeciw paskarstwu i podbijaniu cen zachęcała w swoim czasie Sz. Redakcja na łamach poczytnego dziennika „Gazeta Lwowska". Walka jest jednak utrudniona, pasek i podbijanie cen bowiem uprawiają żydzi, którzy posiadając znaczne zasoby w gotówce, materiale i tp., płacą każdą cenę podyktowaną przez dostawców wiejskich, których zachłanność dzięki temu wzrasta coraz bardziej.

Najczęściej jednak żydzi wykorzystują fakt, że wieśniak uznaje tylko handel zamienny, żądając za swoje produkty cukier, mydło, odzież, ba, nawet szafy, tapczany i t. p. Aryjczycy, którzy za żydo-komunistycznych czasów nie mieli pracy, a w każdym razie byli źle opłacani, już dawno wyzbyli się swego mienia, nie mogą więc iść z chłopem „na zamianę". Żydzi natomiast, dla których czasy bolszewickie były okresem prosperity, nie tylko zachowali swój dobytek ale mogli nawet porobić zapasy w postaci worków cukru, mąki, kasz i tp.

Zaledwie więc ukaże się wóz chłopski, otaczają go żydówki i żydzi zwartym kołem, zamieniają kilka słów z wieśniakiem, który jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej zacina konie i odjeżdża w ślad za żydami. Aryjczycy, choć również czekają, nie mogą nic kupić, bo zostają „przelicytowani". Zdobyte w ten sposób artykuły żywnościowe żydzi częściowo zostawiają dla siebie, część sprzedają, ale już po paskarskich cenach, które rujnują ludność aryjską.

Ostatnio przy pl. Bernardyńskim byłem świadkiem sceny, jak kilka żydówek wymieniało chleb otrzymany na kartki za mleko, lecz ja za pieniądze mleka nie otrzymałem, chociaż chciałem je nabyć dla chorej, źle dożywianej córki. Gdy przed kilku dniami żona chciała nabyć od wieśniaczki litr mleka za 6 rubli, żydówka ofiarowała jej 8 rubli.

Jeśli weźmiemy pod uwagę, że we Lwowie przebywa przeszło sto tysięcy żydów miejscowych, a drugie tyle przybyłych z innych terenów, to zrozumiemy ogrom zła, które stawia ludność w rozpaczliwym położeniu.

Jerzy Dziryt

Kronika wypadków

NA JEZDNI

(j) — Elza Rat lat 28 przechodząc jezdnią ul. Gródeckiej została wskutek własnej nieostrożności potrącona przez samochód doznając ogólnych kontuzji ciała. Po nałożeniu opatrunku Pogotowie przewiozło ją do domu.

— 17-letni Edwin Treidenheim zam. Hetmańska 6, dostał się wskutek własnej nieostrożności pod auto, odnosząc rany głowy. Pierwszej pomocy ofierze wypadku udzielił lekarz Pogotowia.

— Ostrowski Jan, l. 32, zamieszkały przy ul. Panieńskiej 45, dostał się pod koła samochodu doznając wstrząsu mózgu i licznych ran głowy. Pogotowie lekarskie odstawiło go w stanie ciężkim do szpitala.

— 60-letni Sydor Dmytro zamieszkały na Starym Zniesieniu został wskutek własnej nieostrożności potrącony przez auto. Lekarz Pogotowia skonstatował kontuzje głowy i kończyn. Po opatrzeniu Sydora odwieziono do domu.

POŻARY

— Onegdaj mieszkańcy ul. Kraszewskiego zostali zaskoczeni niezwykłą iluminacją, przed domem nr. 11, bowiem pękły uliczne przewody gazowe, do których, niewyjaśnionym dotychczas sposobem przedostał się ogień, po czym nastąpił wybuch. — W górę uniósł się olbrzymi słup płomieni. Przybyła po paru minutach straż pożarna wespół z Pogotowiem Gazowym ogień szybko zlikwidowała. Strat materialnych nie było.

ZAMACHY SAMOBÓJCZE

— Niezwykłym rodzajem samobójstwa zostali wstrząśnięci mieszkańcy domu przy ul. Pasiecznej 145. Mieszkaniec tego domu 70-letni Antoni Kogut zadał sobie nożem cięcie w brzuch. Przybyły na miejsce wypadku lekarz Pogotowia stwierdził zgon wskutek upływu krwi. — Przyczyną samobójstwa była nieuleczalna choroba serca. Zwłoki denata przewieziono do kostnicy.

BÓJKI

— 32-letnia Helena Mudryk, zamieszkała przy ul. Batorego 11, została we własnym mieszkaniu, w wyniku gorącej sprzeczki, pobita przez swego wujka. Lekarz Pogotowia stwierdził rany cięte głowy. Pobitą kobietę odstawiono w stanie ciężkim do szpitala. Krewkim wujkiem zajęła się policja.

Lwów à la minute

Pociechy

— Widzicie same, kochane ludzie, co ja mam za kłopot z tymi dzieciami. Chwili to nie posiedzi spokojni, tylku si furt wierci i wierci. Ta siendź już raz, ja ci proszy! Dziecku jezdyś, a djabeł z tobu-by sy rady nie dał!

— Ja chce pomidora!...

— Jeszczy czegu, masz jabka, to jidz i nie grymaś! Ludzi chleba nie mają, a jemu si pomidory zachciwaju! Masz tu 3 szóstki, idź mi kup gazety.

— To pani wnuczek?

— Ta dzie - wnuczek, to jezd mój syn. Tylko zmartwieni z tymi bachorami, a taki to nieposłuszne, że niech Pan Bóg zabroni!

— Wojenne dzieci.

— Ta on jezd jeszcze przedwojenny; ali to już taki bolszewicki wychowani! Za „pioniera" go chcieli wychować! No, już ja miała sos z nimi! Raz przyszed mi ze szkoły i konieczni, że on si bedzi uczyć wierszyk na Stalina. Jemu „towarzyszka-nauczycielka" tak kazała. Jak ja usłyszała to „towarzyszka", pani kochana, — jak ja jemu wlepiła, to trzy dni nie móg siedzić! Z katechizmu z kościoła mi uciekał! — A już, najgorzy ja mam z nim w tramwaju! Strasznie uparty; jak ja mu gadam: schyl si, ta schyl się, bo muszy zara za ciebi płacić, jak za duży dziecku, to on sy akurat staji na palcach! i ja gadam do konduktora: „ta on jeszczy nima 3 lata", a ten bachor si wydzira, — ta jak ni, ja już mam 5! — Abo przyjdzi kto w nidzieli — to si czasym coś poda na stół. To ja zara gości przepraszam, że nima masła, że my już pół roku cukru nie widzieli, — to ten bęben pyskuji, — a o, jezd cukier w szafi, a o masłu! — No, i jak człowiek wygląda?...

Hel

ANORDNUNG Nr. 20

Das Plakatieren von Anordnungen, Bekanntmachungen, Reklamen usw. ist nur an den Liffassäulen oder sonstigen Anschlagtafeln gestattet. Das Bekleben an Wänden, Zäunen usw. wird verboten.

Zuwiderhandlungen werden mit Geldstrafe bis zu 1.000 Zloty, im Nichtbeitreibungsfalle mit Haft bis zu 3 Monaten bestraft.

Lemberg, den 17. September 1941.

Der Stadthauptmann
KUJATH

ZARZĄDZENIE Nr. 20

Nalepianie zarządzeń, ogłoszeń, reklam i t. p. jest dozwolone tylko na słupach ogłoszeniowych, albo specjalnych tablicach ogłoszeniowych. Naklejanie na ścianach, ogrodzeniach i t. p. jest wzbronione.

Niezastosowanie się do powyższego zarządzenia będzie karane grzywną do 1.000 złotych, a w razie nieściągalności aresztem do 3 miesięcy.

We Lwowie, dnia 17. września 1941.

Der Stadthauptmann
KUJATH

ANORDNUNG Nr. 19

Gewerbe-Ausübung

Bis zur endgültigen Regelung und Entscheidung über gewerbliche Zulassungsanträge, bedarf die Errichtung und Inbetriebnahme von gewerblichen Unternehmen — Industrie, Handwerk, Handel, Transportunternehmen und andere gewerbliche Beschäftigungen — in der Stadt Lemberg, meiner vorläufigen Genehmigung.

Genehmigungsgesuche sind bei der Abteilung Wirtschaft, Rathaus, Zimmer 53, schriftlich einzureichen. Antragsformulare können dort entnommen werden.

Uebergangsweise dürfen Unternehmungen, die bereits am 22. VI. 1941 bestanden haben, vorläufig ohne meine besondere Genehmigung weiter geführt werden. Ueber ihre weitere Zulassung wird später Anordnung ergehen.

Firmen und Personen, die ihr Unternehmen ohne meine Genehmigung nach dem 22. VI. 1941 gegründet oder in Betrieb genommen haben, wird mit sofortiger Wirkung jegliche gewerbliche Tätigkeit untersagt. Die Betriebe sind sofort zu schliessen.

Zuwiderhandlungen werden mit Geldstrafe bis zu 1.000 Zloty, im Nichtbeitreibungsfalle mit Haft bis zu 3 Monaten bestraft.

Lemberg, den 16. September 1941.

Der Stadthauptmann
KUJATH

ZARZĄDZENIE Nr. 19

o wykonywaniu przemysłu

Aż do ostatecznego uregulowania i rozstrzygnięcia podań o pozwolenie na prowadzenie przemysłu wymagane jest w mieście Lwowie moje tymczasowe zezwolenie na urządzenie i uruchomienie przedsiębiorstw przemysłowych, rękodzielniczych, handlowych, przewozowych i innych zakładów przemysłowych.

Prośby o zezwolenie należy wnosić pisemnie do Gospodarczego Wydziału (Ratusz, pokój Nr. 33). Tam też można nabyć formularze podań.

Przedsiębiorstwa, które już istniały w dniu 22. VI. 1941, można narazie prowadzić bez mojego specjalnego zezwolenia.

Odnośnie dalszego ich prowadzenia, zostanie wydane zarządzenie w terminie późniejszym.

Firmom i osobom, które bez mojego zezwolenia założyły lub uruchomiły swoje przedsiębiorstwa po 22. VI. 1941 — zabrania się bezzwłocznie wykonywania jakichkolwiek czynności przemysłowych. Przedsiębiorstwa te należy natychmiast zamknąć.

Niezastosowanie się do powyższego zarządzenia karane będzie grzywną do 1.000 złotych, zaś w razie nieściągalności aresztem do 3 miesięcy.

We Lwowie, 16 września 1941.

Der Stadthauptmann
KUJATH

BEKANNTMACHUNG

Infolge Reparatur der zweiten Fernrohrleitung, welche Erdgas von Daszawa nach Lemberg zuführt, hat das Mineralölkommando (Abt. Gas) zwangsweise Ausschaltung aller Zentralheizungen, welche Erdgas benützen, angeordnet bis auf Widerruf.

Gas für Gewerbe-Zwecke soll im beschränkten Masse, möglichst gleichmässig, verbraucht werden.

Lemberg, am 16. September 1941.

Direktor der Gasanstalt
Dipl. Ing. SCHUL

OGŁOSZENIE

Z powodu naprawy drugiego rurociągu doprowadzającego gaz z Daszawy do Lwowa, Mineralölkommando (Abt. Gas) zarządziło przymusowe wyłączenie wszystkich centralnych ogrzewań opalanych gazem, aż do odwołania.

Gaz zaś dla celów przemysłowych należy ograniczyć i używać możliwie równomiernie.

Lwów, dnia 16 IX. 1941.

2972

Dyrektor Gazowni Lwowskiej
Dypl. inż. SCHUL

Druk „Gazety Lwowskiej" Lwów, Sokoła 4.